

Renhållningsordning

**Kommunspezifisk bilaga till avfallsplan A2020
Lilla Edets kommun**

Innehåll

Kommunspezifisk bilaga till avfallsplan A2020 Lilla Edets kommun.....	1
Sammanfattning.....	2
Syfte.....	2
Förutsättningar.....	2
Organisation	2
Befolkning och bebyggelse	3
Avfallsmängder	3
Insamlingsystem, transport och avfalls- och återvinningsanläggningar	3
Lokala mål, policys och planer.....	4
Koppling mellan Avfallsplanen och andra styrdokument i kommunen.....	4
Hur vi skall arbeta för att uppnå målen	5
1) TRYGGT FÖR MÄNNISKA OCH MILJÖ.....	5
2) GOD SÄKERHET OCH ARBETSMILJÖ.....	6
3) KOSTNADSEFFEKTIV AVFALLSHANTERING	6
4) GOD SERVICE	6
5) ROBUST AVFALLSHANTERING.....	7
Tidplan.....	7

Antagen av kommunfullmäktige 2013-05-15 KF § 28/2013

Sammanfattning

Göteborgsregionens kommunalförbund, GR, har på uppdrag av och tillsammans med respektive medlemskommun tagit fram en regional avfallsplan som sträcker sig till år 2020, kallad A2020.

Denna bilaga beskriver avfallshanteringen i Lilla Edets kommun, samt kommunens förutsättningar och arbetsätt att uppnå målen i A2020.

För att ständigt förbättra servicen gentemot invånarna och arbeta för en modern, miljömässig och effektiv avfallshandling ska varje kommun enligt A2020 arbeta med nedanstående fem delområden:

- Tryggt för människa och miljö
- God säkerhet och arbetsmiljö
- Kostnadseffektiv avfallshandling
- God service
- Robust avfallshandling

För varje delområde finns ett antal mål och delmål angivna.

Lilla Edets kommun bedriver ingen praktisk avfallshandling i egen regi utan anlitar entreprenörer som upphandlas enligt lagen om offentlig upphandling (2007:1091), nedan kallat LOU.

I kommunen finns en återvinningscentral i Göta, 14 återvinningsstationer, och en bil för insamling av farligt avfall på prov. Det finns idag ingen utsortering av biologiskt behandlingsbar fraktion ur hushållsavfallet, insamlat hushållsavfall skickas till förbränning.

Syfte

Syftet med denna bilaga är att beskriva nuläget för avfallshandling i Lilla Edets kommun, samt att beskriva förutsättningar och arbetsätt för att uppnå målen i den regionala avfallsplanen A2020.

Förutsättningar

Organisation

I Lilla Edets kommun är chefen för tekniska avdelningen avfallsansvarig, och samhällsbyggnadsnämnden är avfallsansvarig nämnd. Kommunen bedriver ingen praktisk avfallshandling i egen regi, utan utövar myndighetsutövning t.ex. genom att godkänna dispenser och undantag från renhållningsordningen. Kommunen är även beställare som upphandlar tjänster.

Insamling av hushållsavfall, drift av ÅVC samt kundtjänst och fakturering är upphandlat enligt LOU och sköts idag av Ragn-Sells AB. Avtalsperioden är 2010-2014. Ragn-Sells AB sköter även insamling på prov med en FA-bil på uppdrag av samhällsbyggnadsnämnden.

Behandlingen av hushållsavfallet sköts av Renova AB som är upphandlat enligt LOU fram till 2014-08-31.

Slamtömning från enskilda avlopp och transport av slam är upphandlat enligt LOU och sköts idag av Stenungsunds Renhållnings AB fram till 2014-03-31 och slammet behandlas av kommunens reningsverk.

Befolkning och bebyggelse

Lilla Edets kommun har just nu en negativ befolkningsutveckling, men framtidsprognoser spår dock en positiv befolkningsutveckling, med ökat antal invånare i kommunen. År 2030 är målet att invånarantalet i Lilla Edets kommun skall vara 16 000 personer.

Vid årsskiftet 2011-12-31 hade Lilla Edets kommun 12 540 invånare i 5 680 hushåll, varav 4 096 hushåll är i småhus och 1 584 hushåll är i flerbostadshus. I jämförelse med resten av Göteborgsregionen har Lilla Edets kommun en relativt stor andel av sina invånare på landsbygden.

Ekonomiska förutsättningar

Avfallshanteringen är helt taxefinansierad, inga skattemedel tillförs. Idag finns i taxan en rörlig avgift beroende på abonnemang för hämtning av hushållsavfall och slam, men ingen fast avgift. Vid återvinningscentralen betalas en avgift enligt gällande renhållningstaxa. Denna avgift täcker dock inte återvinningscentralens kostnader utan en del av dessa kostnader tas ut i den rörliga taxan.

Tänkbara framtida förändringar är t.ex. införandet av en fast avgift för att finansiera avfallshanteringens fasta utgifter och att den rörliga hämtningsdelen blir helt eller delvis viktbaserad.

Avfallsmängder

		2009	2010	2011
Hushållsavfall	ton	2 062	2 097	2 205
ÅVC Summa	ton	1 908	1 959	922
ÅVC varav farligt	ton	38	31	10
Summa	ton	3 971	4 056	3 127
Invånare	#	12 773	12 578	12 540
Hushållsavfall	kg/inv	161	167	175
ÅVC Summa	kg/inv	149	156	73
ÅVC varav farligt	kg/inv	3,0	2,5	0,8
Summa	kg/inv	311	322	249

Producentansvarsavfallet samlas in gemensamt med närliggande kommuner och det finns inte någon statistik för enbart Lilla Edet. Enligt Avfall Sverige behandlades under 2011 i Sverige 4 349 910 ton hushållsavfall, vilket ger 456,8 kg/person. I den insamlade mängden avfall ingår ovidkommande avfall, t ex producentansvarsavfall, i varierande mängder i de olika kommunerna, vilket gör jämförelser osäkra.

Insamlingsystem, transport och avfalls- och återvinningsanläggningar

Lilla Edets kommun tillhandahåller ett grönt kärl för hushållsavfall. Standardintervall för hämtning är varannan vecka och standardkärlstorlek är 130 liter. Abonnenter kan ansöka om att få hemkompostera sitt matavfall vilket berättigar till glesare hämtning än standard, en gång i månaden. Tätare hämtning än standard, en gång i veckan, finns det också möjlighet till. Allt hushållsavfall går idag till förbränning.

Idag pågår på försök insamling av farligt avfall med en bil som stannar på centrala platser i kommunens orter specifika datum.

Hämtning av slam från enskilda anläggningar som slutna tank och slamavskiljare sker minst en gång per år och i övrigt efter behov för att upprätthålla god funktion.

ÅVC i Göta tar emot sorterat grovavfall, trädgårdsavfall, el- och elektronikavfall, vitvaror, återvinningsmaterial samt farligt avfall.

Förpackningar skall lämnas till förpacknings- och tidningsinsamlingens (FTI) återvinningsstationer. Det finns 14 återvinningsstationer i Lilla Edets kommun.

Föreningar som samlar in tidningar finns. Tidningarna lämnas sedan till SCA.

Lokala mål, policys och planer

Koppling mellan Avfallsplanen och andra styrdokument i kommunen

Energiplan 2009-2014 med energi- och klimatstrategi, innehåller kommunala mål angående t ex transporter, vilket skall tas hänsyn till vid upphandlingen av avfallshantering. Energiplanens mål om fossilfri energi mm stämmer väl in med intentionerna i A2020.

Lilla Edets miljömål 2006-2010 är förlängda till att gälla i alla fall 2012 ut. Den del som rör avfallshanteringen ligger under God bebyggd miljö, miljömål nr 15. Det mål som finns nämnt här är inaktuellt. Däremot finns regionala miljömål. Flera av målen siktar mot år 2010, men eftersom de inte är uppnådda har länsstyrelsen beslutat att målen kvarstår tills vidare: ”Delmålet finns fortsatt kvar som inriktningsmål, till dess det blivit uppnått eller ett nytt regionalt delmål antagits.”

Minskning av avfallsmängder

Den totala mängden genererat avfall ska inte öka och den resurs som avfall utgör ska tas till vara i så hög grad som möjligt samtidigt som påverkan på och risker för hälsa och miljö minimeras. Särskilt gäller att:

- Mängden deponerat avfall exklusive gruvavfall ska minska med minst 50 procent till år 2010 räknat från 1994 års nivå.
- Senast år 2010 ska minst 50 procent av hushållsavfallet återvinnas genom materialåtervinning, inklusive biologisk behandling.
- Senast år 2010 ska minst 35 procent av matavfallet från hushåll, restauranger, storkök och butiker återvinnas genom biologisk behandling. Målet avser källsorterat matavfall till såväl hemkompostering som central behandling.
- Senast år 2010 ska matavfall och därmed jämförligt avfall från livsmedelsindustrier m.m. återvinnas genom biologisk behandling. Målet avser sådant avfall som förekommer utan att vara blandat med annat avfall och är av en sådan kvalitet att det är lämpligt att efter behandling återföra till växtodling.
- Senast år 2015 ska minst 60 procent av fosforföreningarna i avlopp återföras till produktiv mark, varav minst hälften bör återföras till åkermark.

De första punkterna ligger till grund för hur vi skall hantera avfallsfrågan men den sista punkten som berör avlopp omfattas inte av A2020.

Hur vi skall arbeta för att uppnå målen

I A2020 finns fem övergripande mål som redovisas nedan. Under varje delmål beskrivs hur kommunen planerar att arbeta för att uppnå dessa mål. En tidplan för kommunens egna aktiviteter återfinns sist i dokumentet.

1) TRYGGT FÖR MÄNNISKA OCH MILJÖ

Avfallsminimering och återanvändning

- *Hushållsavfallsmängden per person som uppstår i regionen ska år 2020 vara lägre än år 2008.*

Kommunen kommer att delta i gemensamt arbete regionalt för att påverka konsumenter och konsumtionsmönster att minska avfallsmängder och öka återanvändning. Taxan kommer också att ses över och för att styra i rätt riktning.

Resurshushållning

- *Andelen material som samlas in för materialåtervinning ska öka och resultera i en materialkvalitet som kan ersätta jungfruliga material.*
- *Mängden producentansvarsmaterial i det brännbara hushållsavfallet ska minst halveras (2012-2020).*

Möjligheten att införa ett system för att öka tillgängligheten för inlämning av återvinningsmaterial, inklusive producentansvarsmaterial, kommer att ses över, liksom taxan.

- *Minst 50 procent av matavfallet från hushåll, restauranger, storkök och butiker tas omhand så att växtnäringen utnyttjas. Allt separat insamlat matavfall ska gå till biogasproduktion.*
- *Energikvalitet och exergimängd (tillgänglig energi av högsta möjliga energikvalitet – främst el och bio- eller syntesgas) ska öka per avfallsmängd.*

Entreprenaderna för både insamlings- och behandlingssystem går ut under 2014. Slutdatumen ligger så nära varandra i tiden att upphandlingarna kan samordnas. Detta är nästkommande tillfället att införa källsortering av matavfall, vilket kommunen också planerar att göra. Målet är att skicka denna utsorterade biologiskt behandlingsbara fraktion till biogastillverkning.

Miljöpåverkan

- *Mängden elavfall respektive farligt avfall i det brännbara hushållsavfallet ska minst halveras (2012-2020).*

En bil som stannar på centrala platser i kommunens orter för att samla in farligt avfall provas nu, med hittills positivt mottagande. Kommunen planerar att införa den regelbundet.

- ***Energiåtgång, mängden fossilt CO2-utsläpp, NOx och partiklar per insamlad mängd hushållsavfall ska minska. Med avseende på CO2 ska minskningen i insamlingsledet vara minst 30 procent (2012-2020).***

Möjligheten för att ha glesare hämtningsintervall av hushållsavfall när hämtning av matavfall införs skall ses över. Fler gemensamma hämtställen kommer att planeras framöver.

- ***Nedlagda deponier i regionen ska inte medföra skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön.***

Kommunen är i slutskedet av sluttäckning av Högstorpsdeponin i Lilla Edet. Det finns en teknisk lösning för sluttäckningen som är godkänd av länsstyrelsen och ett kontrollprogram för att tillse att t ex lakvatten inte förorenar omgivningen.

2) GOD SÄKERHET OCH ARBETSMILJÖ

- ***Arbetsskador ska minska till minst samma nivå som riksgenomsnittet för samtliga branscher i Sverige.***
- ***Antalet olyckor inom avfallshanteringen med tredje person inblandad ska minst halveras.***

Reglerna för dragväg kommer att ses över för att minska dragvägen och därmed skaderisken.

Fler gemensamma hämtställen kommer att planeras vilket innebär färre stopp, vändningar och körande på smågator vilket gynnar arbetsmiljön och säkerheten. Inventering och åtgärder på de sämsta hämtställena ur arbetsmiljösynpunkt kommer att genomföras.

Kommunen har en kontinuerlig dialog med entreprenör om arbetsmiljön och uppfyllelse av arbetsmiljölagens krav.

3) KOSTNADSEFFEKTIVAVFALLSHANTERING

- ***Avfallshanteringen i regionen ska utföras med hög kvalitet i förhållande till kostnad.***

Kommunen skall se över möjligheten att göra gemensamma eller samordnade upphandlingar med närliggande kommuner. Arbetet med att försöka minska avfallsarbetet genom kortare dragvägar, fler gemensamma hämtställen, och glesare hämtningsintervall ökar också kostnadseffektiviteten.

4) GOD SERVICE

- ***Minst 90 procent av hushållen är nöjda med avfallshanteringen.***

Kommunen skall se till att det är god tillgänglighet på avfallshanteringen. Flera olika områden berörs: ÅVC, kundtjänst, åtgärda missad hämtning, FA-bilen, ÅVS samt robust och pedagogiskt informationsmaterial.

5) ROBUST AVFALLSHANTERING

Kompetensförsörjning

- ***Rätt kompetens och jämn åldersfördelning.***

Kommunen skall delta i regionala nätverk, och gå på relevanta kurser.

- ***Utveckla och tillvarata ny kunskap för att bibehålla en modern avfallshantering.***

Kommunen skall vara medlem i Avfall Sverige och i övrigt hålla sig uppdaterad genom bl a seminarier, kurser, regionala nätverk etc

Avfallshanteringen i samhällsplaneringen

- ***Planer för att klimatanpassa tillståndspliktiga anläggningar ska vara klara år 2015.***

I Lilla Edets kommun finns inga tillståndspliktiga anläggningar för avfallsförbränning eller biogastillverkning av hushållsavfall. Det finns en tillståndspliktig deponi, Högstorp, som är under avveckling (se ovan).

- ***Avfallshanteringen ska beaktas i alla skeden av samhällsplaneringsprocessen.***

Kommunen skall se över och aktualisera rutiner för beaktning av avfallshantering i samhällsbyggnadsprocessen.

- ***Hög beredskap och kompetens för risk- och krishantering.***

Den främsta risken förknippad med avfallshanteringen i kommunen är utebliven hämtning i stora delar av kommunen på grund av framkomligheten. Detta kan inträffa exempelvis vid kraftiga snöfall, regn som underminerar vägbanor eller skred. I delar av kommunen, särskilt nära Göta älv och vissa bivattenflöden, är skredrisken påtaglig. Samtliga dessa händelser påverkar betydligt större delar av samhället än bara renhållningen. Hanteringen av dessa risker sker samlat i kommunen, under ledning av kommunledningskansliet.

Någon avfallsförbränningsanläggning finns inte i kommunen.

På återvinningscentralen finns flera risker, varav risken för brand är den viktigaste. Räddningstjänsten har regelbunden tillsyn över denna.

- ***Behandlings- och hanteringskapaciteten i avfallssystemen, inklusive förorenade massor ska vara säkrade.***

Det här en regional fråga, Lilla Edets kommun kan inte säkra kapaciteten själv, och har i princip ingen egen behandling av avfall. Kommunen avser att, där så är påkallat, medverka i regionalt arbete. Möjlighet för framtida behandling eller hantering inom kommunen kan ses över för t.ex. biologiskt avfall.

Tidplan

Nedan följer en tidplan för åtgärder de kommande åren för att uppnå målen i A2020. De aktiviteter som listas i tabellen är sådana som kommunen har full rådighet över. Utöver dessa aktiviteter tillkommer ett antal som initieras av t.ex. GR. Tidplanen kommer att uppdateras årligen.

Tidplan lokalt tillägg A2020

Mål/delprojekt	Ansvar /deltagare	2013	2014	2015	2016
KAP 6.1 TRYGGT FÖR MÄNNISKA OCH MILJÖ					
Kampanj för att påverka konsumenterna att förändra konsumtionsmönster och avfallshantering	KLF/TA, MA, NU		X	utvärderas	X
Öka tillgängligheten för återvinning av producentansvarsmaterial	TA			X	
Återanvändning och reparation av bruksföremål	KLF/TA, MA, AMA			Utredning	start
Miljöstyrande taxa	TA		utredning	start	
Källsortering i kommunal verksamhet	KLF		utredning	start	
Införa källsortering av matavfall	TA	utredning			
Införa FA-bil	TA	x			
KAP 6.2 GOD SÄKERHET OCH ARBETSMILJÖ					
Åtgärda hämtställen	TA	inventering		Åtgärder klara	
KAP 6.3 KOSTNADSEFFEKTIV AVFALLSHANTERING					
KAP 6.4 GOD SERVICE					
Synkronisera avfallshantering för äldre och funktionshindrade med hemtjänsten	TA och SF	x			
KAP 6.5 ROBUST AVFALLSHANTERING					
Klimatanpassning av tillståndspliktiga anläggningar	TA	Start		Åtgärder klara	

KLF: Kommunledningsförvaltningen

TA: Tekniska avdelningen eller dess motsvarighet

MA: Miljöavdelningen eller dess motsvarighet, 2012 Miljö- och bygglovsavdelningen

NU: Näringslivsutvecklare eller motsvarande

AMA: Arbetsmarknadsavdelningen eller motsvarande

SF: Socialförvaltningen